

Tartalom

Előszó	ix
Bevezetés	1
1. A sejtek felépítése és működése	7
1.1. A sejtek kémiai összetétele	7
1.2. A sejtanyagcsere általános jellemzése	21
1.3. A sejt szerveződés	25
1.4. A sejtek anyagforgalma	37
1.5. A lebontó folyamatok	44
1.6. A felépítő folyamatok	50
1.7. A sejtciklus és a sejtosztódás	66
2. A szövetek	77
2.1. Növényi szövetek	77
2.2. Állati szövetek	82
3. Az élőlények testfelépítése és rendszerezése	89
3.1. A rendszerezés alapelvei	89
3.2. A prokarióták	92
3.2.1. Valódi baktériumok	93
3.3. Az egysejtű eukarióták országa	96
3.4. A gombák országa	99
3.5. A növények országa	101
3.5.1. A moszatok	102
3.5.2. Zuzmók	103
3.5.3. Mohák	104
3.5.4. Harasztok törzse	105
3.5.5. A virágos növények törzsei	107
3.6. Az állatok országa	112
3.6.3. Laposférgek törzse	118
3.6.5. Gyűrűsférgek törzse	121
3.6.6. Puhatestűek törzse	124
3.6.7. Ízeltlábúak törzse	127
3.6.8. Gerincesek törzse	133

vi Tartalom

4. A hajtásos növények életműködései.....	151
4.1. A vegetatív szervek	151
4.2. A magasabb rendű növények szaporodása és egyedfejlődése	159
5. Az emberi test felépítése és működése	165
5.1. A keringés.....	165
5.2. A táplálkozás	177
5.3. A légzés	189
5.4. A kiválasztás.....	196
5.5. Az immunitás.....	200
5.6. A bőr	211
5.7. A mozgás.....	215
5.8. A szabályozás alapjelenségei	223
5.9. Az elemi idegi jelenségek.....	224
5.10. Az ember idegrendszerének felépítése és működése	232
5.10.1. A gerincvelő	233
5.10.2. Az agyvelő.....	236
5.10.3. A vegetatív idegrendszer	243
5.10.4. A mozgatóműködések szabályozása	247
5.11. Az érzékelés	250
5.11.1. A látás	251
5.11.2. A hallás	257
5.11.3. Az egyensúly-, a bőr- és az izomérzékelés	260
5.11.4. Kémiai érzékelés	263
5.12. A hormonális szabályozás	264
5.13. Stressz, szenvedélybetegségek.....	273
5.14. A szaporodás és az egyedfejlődés.....	279
5.14.1. A szaporítószervek	279
5.14.2. A terhesség és az egyedfejlődés.....	285
5.15. Egészség, betegség, gyógyítás	294
6. Genetika	301
6.1. Genetikai alapfogalmak	301
6.2. Egy gén által meghatározott tulajdonságok öröklődése	307
6.3. Két tulajdonság együttes öröklődése	310
6.4. Nemhez kötött öröklődés	316
6.5. Génkölsönhatások, extranukleáris öröklődés.....	318
6.6. A genetikai állomány öröklődő megváltozásai.....	326
6.7. Az emberi öröklődés.....	330
6.8. Molekuláris biológia.....	334
6.9. Epigenetika.....	345
7. Evolúcióbiológia	349
7.1. Bevezetés az evolúcióbiológiába	349
7.2. Populációgenetika	351
7.3. Az evolúció genetikai háttere	355
7.4. Fajok keletkezése.....	363

7.5. Az evolúció bizonyítékai	365
7.6. Az élővilág evolúciója	371
8. Ökológia	379
8.1. Alapfogalmak	379
8.2. A populációk jellemzése	380
8.3. A populációk kölcsönhatásai	387
8.4. A társulások tulajdonságai és változásai	391
8.5. Az ökológiai rendszerek anyag- és energiaforgalma	394
8.6. Biomok	398
8.7. Hazai társulások	403
8.8. A bioszféra jelene és jövője	407
8.8.1. A talaj	407
8.8.2. A víz	409
8.8.3. A légkör és az éghajlat	412
8.9. Az emberiség és a bioszféra	418
8.10. Természetvédelem	425
9. Etológia	429
9.1. Öröklött magatartásformák	430
9.2. Tanult magatartásformák	431
9.3. Az állatok társas viselkedése	434
9.4. Az állatok kommunikációja	437
9.5. Az emberi magatartás alapjai	439
Az érettségi követelményrendszerben szereplő magyar tudósok	445
Függelék	447
F.1. Kémiai alapfogalmak	447
F.2. A biológiai szempontból fontos szerves vegyületek	451
A szénhidrátok	452
A lipidek	454
A nukleotidok és származékaik	455
Az aminosavak	456
F.3. Keverékek, oldatok	456
Tárgymutató	459
Az ábrák forrása	473

